

Hultsfreds kommun
kommun@hultsfred.se

Rektorn vid Emådalskolan
Soren.reichenberger@hultsfred.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Emådalskolan
i Hultsfreds kommun

Tillsyn i Emådalskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hultsfreds kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Emådalskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 och 15 april 2014.

Fakta om skolenheten

Emådalskolan ligger i Mörlunda samhälle cirka 2 mil söder om Hultsfred. Skolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1–6. I förskoleklassen går 14 elever och i grundskolan 77 elever. Till skolenheten hör även ett fritidshem. I fritidshemmet är cirka 30 elever inskrivna.

Skolenhetens ledningsgrupp består av rektorn och arbetslagsledaren. Rektorn ansvarar för ytterligare en grundskola i kommunen som bedöms i ett särskilt beslut.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens resultatsammanställning för åren 2010-2013. Generellt uppvisar Emådalskolan goda resultat. År 2013 nådde alla eleverna kunskapskraven för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3 i samtliga ämnen där det finns nationella kunskapskrav. Alla eleverna i årskurs 6 nådde lägst kunskapskraven för betyget E i alla ämnen.

Kommunens fritidshem kommer att inspekteras under hösten 2014 på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i ett särskilt beslut.

Helhetsbedömning

I Emådalskolan sker ett tätt samarbete mellan skolenhetens specialpedagoger och lärare. Det framgår av tillsynen att elever får stöd för att utvecklas kunskapsmässigt. Däremot behöver skolenheten se till att elevhälsans speciella kompetenser kring elevers psykosociala utveckling finns att tillgå i större omfattning i det hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbetet.

Emådalskolan präglas av en trygg miljö för eleverna. Av intervjuer med såväl elever, lärare och rektorn samt utifrån Skolinspektionens enkät framgår att eleverna trivs i Emådalskolan. Skolenhetens plan mot kränkande behandling behöver dock utvecklas och det är av vikt att skolan ständigt utvärderar och omprövar de insatser som görs i det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet.

I skolenheten pågår arbete med att synliggöra läroplanens mål och kunskapskrav för eleverna. Eleverna upplever att de får bra återkoppling på hur de ska utveckla sina kunskaper.

Rektorn har påbörjat arbetet med att systematisera skolans kvalitetsarbete. Bland annat har täta resultatuppföljningar införts och skolenhetens personal för diskussioner om hur verksamheten ska utvecklas. Dock är kvalitetsarbetet ännu inte till fullo implementerat. Det är viktigt att lärare är aktiva i kvalitetsarbetet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hultsfreds kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Hultsfreds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Utredda elevers behov av särskilt stöd.
- Utarbeta åtgärdsprogram enligt författningarnas krav.
- Fatta beslut om särskild undervisningsgrupp enligt författningarnas krav.
- Placera samtliga elever i klasser.

Motivering

Av skollagen framgår att det är rektor som beslutar om skolans inre organisation. Till beslut om den inre organisationen hör beslut om fördelning av elever i klasser.

Vidare följer av skollagen att om det framkommer att en elev befaras att inte nå de mål eller kunskapskrav som minst ska uppnås ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Åtgärdsprogram ska utarbetas för elever som får särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vidare framgår av skollagen att om det finns särskilda skäl får det särskilda stödet ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleverna tillhör. Enligt Skolinspektionen måste beslut om särskild undervisningsgrupp vara väl underbyggt och dokumenterat, då det kan innebära långtgående konsekvenser för en elev. Beslutet ska innehålla en motivering där det bland annat ska framgå vilka pedagogiska övervägande som ligger till grund för beslutet.

I Emådalskolan går drygt 20 elever som är fördelade i två så kallade förberedelseklasser. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn har eleverna varit på skolan mellan 1-5 månader. Kartläggning av elevernas skolbakgrund och kunskapsnivå pågår. Eleverna är inte klassplacerade utan får sin undervisning i särskilda klassrum.

Åtgärdsprogram är upprättade för dessa elever. Av åtgärdsprogrammen framgår inte vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det framkommer vid intervjuer med rektorn och skolenhetens elevhälsa att utredningar inte har gjorts inför upprättandet av åtgärdsprogrammen.

Det har i intervju med rektorn framkommit att samråd med elevhälsan inte alltid sker. Skolinspektionen vill poängtera att det är rektorns ansvar att se till att elevers behov utreds i skolenhetens elevhälsa då man befarar att en elevs skolgång påverkas av elevens psykosociala tillstånd.

Rektorn har fattat beslut om särskild undervisningsgrupp. Skolinspektionen har tagit del av beslut om särskild undervisningsgrupp som fattats på Emådalskolan vårterminen 2014. Av besluten framgår inte de särskilda skäl som ligger till grund för beslutet.

Skolinspektionen vill framhålla att fördelning av elever i klasser inte är möjlig att göra utifrån elevers behov av särskilt stöd, och att en elev således inte kan vara klassplacerad i en särskild undervisningsgrupp.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att utredningar inte alltid görs inför utarbetandet av åtgärdsprogram, åtgärdsprogrammets innehåll och beslut om särskild undervisningsgrupp samt att beslut om särskild undervisningsgrupp inte uppfyller författningarnas krav. Alla elever är inte klassplacerade. Huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8, 9 och 11 §§ skollagen

2 kap. 10 § skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Hultsfreds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering

Enligt skollagen ska elevhälsan omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

Under pågående läsår har elevhälsan i Emådalskolan bestått av specialpedagoger, skolsköterska, kurator, psykolog och talpedagog. Tillgång till skolsköterska har funnits så tillvida att rent medicinska åtgärder som till exempel vaccinerings, har genomförts. Skolsköterskan har dock inte haft någon fast mottagningstid på skolan och inte deltagit i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Tillgång till kurator och psykolog finns enbart då utredningar visar att behov föreligger. Det framkommer emellertid i intervjuer med såväl elever som lärare som rektorn att det finns behov som inte blir tillgodosett med avseende på psykosociala och psykologiska insatser

Skolinspektionen bedömer att eleverna i Emådalskolan inte har tillgång till den elevhälsa som de har rätt till. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap 25 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hultsfreds kommun följande anmärkningar.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- I Emådalskolans plan mot kränkande behandling framgår inte vilka åtgärder som ska vidtas i arbetet att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen saknar en redogörelse av hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Som en del i detta arbete ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Emådalskolan har en plan mot kränkande behandling. Till stora delar motsvarar planen författningarnas krav, men de förebyggande insatserna och målen för skolenhetens arbete mot kränkande behandling är generellt formulerade och saknar tydlig förankring till skolenhetens behov. Detta medför att det i planen saknas en redogörelse för de konkreta åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året. I planen saknas också en redogörelse av hur föregående års åtgärder har genomförts.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolans plan mot kränkande behandling inte beskriver vilka insatser skolan gör för att förebygga kränkande behandling utifrån skolenhetens behov samt att det saknas en redogörelse av hur föregående års åtgärder genomförts. Mot bakgrund av att skolan bedriver ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning. Rektor förutsätts rätta till bristen och någon redogörelse behöver därmed inte lämnas till Skolinspektionen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Skolenheten bedriver inte ett systematiskt kvalitetsarbete som består av planering, uppföljning, utveckling och dokumentation.
- Lärarna medverkar inte i tillräcklig utsträckning i det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det är rektorn vid skolenheten som ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls.

Av tillsynen framgår att rektorn tillsammans med skolans lärare har påbörjat ett arbete för att kontinuerligt utveckla verksamheten på Emådalskolan. Bland annat har en tätare avstämning av skolenhetens kunskapsresultat nyligen införts och det förs diskussioner om hur lärarnas olika kompetenser bäst ska tas tillvara i verksamheten. Pedagogiska diskussioner om hur verksamheten kring de så kallade förberedelseklasserna ska utvecklas har precis inletts.

Det framkom i intervjuer med rektorn och lärarna att det finns planer för att förändra utformningen av kvalitetsarbetet så att det systematiskt och kontinuerligt sker över hela läsåret. Ännu är dock inte kvalitetsarbetet till fullo förankrat i verksamheten. Lärarna ger uttryck för att det pågår diskussioner hur verksamheten ska utvecklas, men att den korta tid som den nuvarande rektorn har varit på Emådalskolan gör att lärarna ännu inte vet vart kvalitetsarbetet leder och vilka utvecklingsmål verksamheten har. Lärarnas delaktighet i kvalitetsarbetet behöver förstärkas.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det systematiska kvalitetsarbetet ännu inte är helt implementerat i verksamheten. Mot bakgrund av att det i övrigt bedrivs ett målinriktat arbete för att bibehålla och höja resultaten tilldelas huvudmannen en anmärkning. Hultsfreds kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 1 september 2014.

Författning

4 kap 4–5 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Carina Nilsson, jurist Christina Hjalmarsson och undervisningsråd Gun Bystedt-Nordqvist.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Malin Lundquist
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.